

HÉTFALUSI

SZERKESZTŐK: HOCHBAUER GYULA
ÉS DR. KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

ALAPÍTOTTA ÉS SZERKESZTETTE (1906–1911):
DR. FEKETE ENDRE ÉS KISS BÉLA

• VERES EMESE GYÖNGYVÉR, HLA VATHY ZSUZSÁNNA

ÚJABB GENERÁCIÓK A KÉKNEFELEJCS NÉPTÁNCÉGYÜTTESBEN

2023-2024-es évad beszámolója

2016 őszen, a Szent Mihály Napok 20. rendezvényén újból színpadra léptek a Kéknefelejcs Néptáncegyüttes táncosai, és ennek kapcsán megfogalmazódott, hogy el kell követni mindent, hogy az együttes újra működőbe lendüljön. Az akkori beszélgetésben a Kéknefelejcs, a Barcasági Csángó Alapítvány és a Hétfalusi Magyar Ifjúsági Klub tagjai vettek részt, ez utóbbiak részben, mint szervezők, de a későbbiek folyamán közülük kerültek ki az újabb táncosok is. Az akkori táncosok, akik azon a jubileumi rendezvényen felléptek, már mind családosok lettek, így sem elegendő idő, sem energia nem maradt már a táncpróbákra és a fellépésekre. A nagy múltú, 2011-ben Zajzoni Rab István-díjjal is kitüntetett együttest azonban mindenféleképp életben kívántuk tartani. Megfeszített összefogás és egy hosszú hatéves folyamat következett, amelybe ráadásul egy világvilágjárvány is beleszólt, míg végül a 2022-2023-as évadra sikerült egy fiatal csapatot összehozni. Mint minden kezdeti időszak nehézségét az jelentette, hogy az újonnan verbuválódott tagok közül is többen lemorzsolódtak, de megmaradt egy lelkes, elkötelezett mag, amelyhez újabb fiatalok csatlakoztak a 2023-2024-es évadban.

Jelenleg a Kéknefelejcs Néptáncegyüttes név alatt három csoport működik: a kis csoport, amelyben 8-11 éves gyerekek táncolnak, a 12-16 éves korosztály az ifjúsági csoportot alkotja, és egyben ez a legaktívabb csoport, valamint az idősebb, tapasztalt korosztály csoportja, ahová alsó és felső korhatár nélkül lehet csatlakozni.

Az elmúlt két évben sikerült az együttes munkásságát egy jól működő mederbe terelni, a 2023-2024-es évadban pedig látványosakká váltak az eredmények, a csoport fejlődése.

Minden új évad próbái október elején kezdődnek és a tanév végéig tartanak, de nyáron sincs megállás, mert ha sikerült támogatást szerezni, akkor edzőtábort tudunk szer-

vezni, de nyári fellépéseket is.

2023 őszen a kis csoportban 9 táncos, az ifjúsági csoportban 23, a felnőtt csoportban pedig 22 táncos kezdte meg a próbákat, amelyeket a türkösi evangélikus gyülekezet közösségi termében tartották az egyházközösség jóvoltából. A gyülekezet vezetősége bérmentesen bocsájtotta rendelkezésre a termet minden csütörtökön d.u. 4 és 9 óra között. Ezért kiemelten hálás az együttes, mert a négyfalusi Multikulturális Központban nem sikerült olyan termet találnunk, amely öt órán keresztül folyamatosan csak az együttesé legyen, így ez hatalmas segítség volt. Ugyanakkor köszönjük a Hosszúfalu-felszegei gyülekezet segítségét is, hiszen a Csángó Házban is próbálhattott az együttes, amikor szükség volt rá. Az év folyamán a kicsi csoport tagjait bevezették a néptáncvilágába, ismerkedtek a lépésekkel, a ritmusokkal, gyerekjátékokkal; az ifjúsági csoport mezőségi, a felnőtt csoport pedig nyárádmenti táncokat sajátított el. Mindhárom csoportot Ráduly Sándor oktatja kitartó és következetes munkával.

A táncegyüttes mellett nagy ívben fejlődik a Kéknefelejcs zenekara, amelynek jelenleg hat tagja van. A zenei alapok és módszerek jobb elsajátítása érdekében több éve vesznek részt a szepsiszentgyörgyi Művészeti Népiskola kereteiben szervezett népi hangszer (hegedű, nagybőgő, brácsa) oktatáson, valamint külön oktatásban harmonika szakon. Repertoárjuk folyamatosan bővül, műfajilag sokszínű, és idén már számos helyen varázsolták szebbé az eseményeket. Felléptek a brassói Tavasz Sokadalmon, a 3. Községi Gyereknapon a Barcasági Csángó Alapítvány udvarán, a George Moroianu Középiskola magyar tagozatának adománygyűjtő eseményén, a Huszszafalu-Felszegei Evangélikus templom építésének 125 éves évfordulóján szervezett ünnepségen.

A táncegyüttes és zenekar munkája nem lehetne ilyen eredményes, ha nem állna mögötte egy olyan csa-

pat, amely az együttes működését és fenntartását végzi, nevezetesen Hlavathy Zsuzsánna pályázatíró-ügyintéző és Szócs Attila együttesvezető. Az évad során az együttes két pályázattal nyert támogatást a Csoóri Sándor Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő nyílt kiírás által néptánc kategóriában, ahol 3 lány és 3 fiú székely viseletet sikerült varratni Teleki Aranka kézdívasárhelyi viseletkészítő műhelyében, a fennmaradó összeg pedig a táncoktatói díj kiegészítését szolgálta; a második pályázat pedig a népzene kategóriában kapott támogatást, ami fedezte az zenészek oktatását és hozzájárult a hangszerek karbantartási költségeihez. Egy harmadik pályázat ered-

ményeként, amelyet a négyfalusi Polgármesteri Hivatal és Tanácsa jóvoltából nyert el az együttes, sikerült újabb edzőtábort szervezni az ifjúságnak. A pályázat fedezte a 21.000 lejes étkezési és szállás költséget, az oktatói díjat két oktató számára, és a Barcasági Csángó Alapítvány által vállalt önrészből újabb megszemélyesített pólókat kaptak a kis csoportos és ifjúsági csoport táncosai.

*

A 2024-es edzőtábor helyszíne Torockó volt, az együttes június 5-11. között lakta be az Tóbiás Házat. A csapat vonattal és busszal utazott önköltséges alapon, azaz minden táncos maga fizette a jegyét.

(Folytatás a 2. oldalon.)

• VERES EMESE GYÖNGYVÉR, HLA VATHY ZSUZSÁNNA

ÚJABB GENERÁCIÓK A KÉKNEFELEJCS NÉPTÁNCCEGYÜTTESBEN

(Folytatás az 1. oldalról.)

A próbákat a torockói kultúrotthonban tartották. Az együttest Ráduly Zsuzsa és Sándor kísérte el. A napi több órás oktatás mellett vállalták a csoport felügyeletét, amiért határtalanul hálásak vagyunk. Az edzőtábor fő célja az új mezősegi koreográfia összeállítása és a csoport jobb összekovácsolása volt. A napi több órás próba, a kitartó munka és odafigyelés meghozta gyümölcsét, a továbbiakban az együttes ezt a koreográfiát fogja bemutatni a közelgő eseményeken.

Az együttes korán megkezdte az ideji fellépések, annak ellenére, hogy a mezősegi koreográfia nem volt még teljes mértékben kiforrott, de mi azt valljuk, hogy táncolni kötött koreográfia nélkül is lehet még a színpadon is, ezáltal több helyet adva a szabad, felszabadult táncnak. A fellépések közül ki emeljük az alábbiakat: Brassóban a Tavasz Sokadalmat, Hosszúfalu-Felszegen az evangélikus templom építésének 125 éves évfordulójára szervezett ünnepét, és az együttes először vett részt a Perkő - Gyermekek- és Ifjúsági Néptánccegyüttesek Találkozóján, illetve legutóbb a Négyfaluban szervezett hagyományos Sántília rendezvényen.

Az együttes megfiatalodott csapata nemcsak a korosztályban, hanem a bemutatott táncokban és koreográfiákban is változást hozott. Ez nem azt jelenti, hogy az együttes régi koreográfiái feledésbe merülnek, hanem az, hogy egy olyan új korszak

kezdődött, amelyet a néptáncmozgalom követelményei és a táncosok igénye is meghatároz és irányít a jövőben.

A továbbiakban is folytatjuk az elkezdett munkát. Októbertől ismét megkezdődnek a rendszeres próbák. Terv szerint decemberig felfrissítjük a korábbi nyárádminti koreográfiát, amit az utólag csatlakozott táncosoknak is meg kell tanulniuk. Ugyanakkor szeretnénk színpadi fellépést biztosítani a kis csoport táncosainak, illetve újabb táncok tanítását is megkezdjük.

Mindehhez elsősorban elkötelezett, lelkes táncosok, zenészek, következetes, kitartó oktató és egy jól működő háttér-csapat, valamint anyagi támogatás szükséges. Ha ez a "néhány" dolog összeadódik és jól is működik, akkor a siker garantált. Ezáltal pedig a magyar közösségnek egy újabb fennmaradási pillért biztosíthatunk, hiszen az identitás megőrzésében a magyar kultúrának, ezen belül a népi kultúrának, a folklórnak is jelentős szerepe van.

E cikkünkkel szeretnénk felhívni mindazok figyelmét is, akik bármilyen módon szeretnének bekapcsolódni ebbe a mozgalmába. Mindenkinek tárt karokkal várunk, mert akár anyagi segítségre, akár humán erőforrásra mindig és folyamatosan szükség van. Nemcsak a Kéknefelejcs tánccegyüttes háza táján, hanem ezen keresztül a négyfalusi, hétfalusi, barcasági magyar közösségekben és közösségért is.

Primăria Municipiului Săcele
Négyfalusi Polgármesteri Hivatal

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKÉZELŐ

CSÓRI SÁNDOR ALAP

• A HMIK NEVÉBEN: DOMBI ORSOLYA

BORNAP NÉGYFALUBAN

Egy szovátai Facebook-esemény látva született meg a bornap ötlete, és mivel oda nem értünk el, úgy döntöttünk, hogy szervezünk egy sajátot. Utolsó utáni pillanatban kezdtük el a szervezkedést, próbáltunk borászt találni, egy megfelelő helyszínt keresni, elhívni egy zenekart, beszerezni a kellékeket és nem utolsósorban meghirdetni az eseményt.

Igyekeztünk egy olyan helyszínt találni, ami leginkább egy gyümölcsös-kertre hasonlít, de azért ismert a helyiek körében. Így esett a választásunk a Barcasági Csángó Alapítvány azon udvarára, amely a Zajzoni Rab István Középiskola mellett található. A pincészet és a borász megtalálása volt talán az egyik legnagyobb kihívás, ugyanis többször is elutasítottak és átirányí-

tottak, addig amíg rá nem találtunk a kelementelki Orbán-család pincészetére. Ez egy kis családi vállalkozás a Küküllő-mentéről. Ezt követően jött a következő kemény feladat, a zenészek kiválasztása. Sokat törtük a fejünket, majd egy spontán beszélgetést és ajánlást követően meghívtuk Csibi Krisztinát és Gerebenes Edét. Ekkor volt már helyszínünk, pincészetünk és borászkodásunk, zenekarunk és közben sikerült beszerezni az infrastruktúrához szükséges kellékeket is. Úgy nézett ki, hogy jól haladunk, sikerült meghirdetni az eseményt.

Egy lazulós szombat délutánt terveztünk, amit borkóstolóval és muzsikaszóval zárunk. Igyekeztünk minden igényt kielégíteni és egy gyereksarkot is létrehoztunk, hogy a felnőttek nyu-

godtan élvezhessék a finom borokat és a minőségi zenét úgy, hogy gyermekeik egy karnyújtásnyira biztonságban játszanak, kézműveskednek, szórakoznak. Az időjárás sem tartott teljes mértékben velünk, de összességében úgy gondoljuk, hogy egy sikeres rendezvényt zártunk. Mint minden

eseménynek a Bornapnak is vannak támogatói, akiknek hálával tartozunk, és ezúton is köszönjük szépen, hogy mellénk álltak és kisegítettek. Név szerint: Piroska Panzió, Paprika Bolt, Barcasági Csángó Alapítvány, Zajzoni Rab István Középiskola és Barcasági Csángó Kézműves Egyesület.

• Hlavathy Zsuzsanna, Veres Emese Gyöngyvér

NEGYEDIK ALKALOMMAL IS NAPKÖZIS TÁBOROK A BARCASÁGON

A nyári vakáció évről évre egyre nagyobb kihívást jelent nagyon sok szülő számára, aki az óvoda és iskola szünetelésével nem tudja megoldani a gyereke tartalmas, szakszerű felügyeletét. Ezt az igényt ismerte fel a Barcasági Csángó Alapítvány, amikor néhány évvel ezelőtt kezdeményezte a napközis táborok szervezését, amelyeknek kezdetben a hagyományörzés volt a központi témája. Idén már kétféle tábort kínáltunk 2024. július 1-12. között, 5-11 éves gyerekek számára: az egyik a hagyományos kézműves és néptánc-tábor volt július 01-05. között, a második pedig természetbarát tábor július 08-12. között. Mindkét tábor napközi-rendszerű volt, így 9:00 és 16:00 óra között fogadta a feliratkozott gyerekeket. A táborok helyszínéül változatlanul a Barcasági Csángó Alapítvány székhely és udvara szolgált, ám a természetbarát tábor tematikájának megfelelően, de nem utolsósorban a nagy hőség elől is menekülve, második héten kiköltöztünk a Malo-dombok egyik tisztására.

A táborok programja hasonlóképp zajlott: 09:00 - 10:00 gyerekek fogadása a táborban, 10:00 - 11:30 foglalkozások (három foglalkozás, amit alább részletezünk) - felváltva, ami azt jelenti, hogy minden gyerek mind a három foglalkozáson részt vett naponta, 11:30 - 12:00 gyümölcsszünet, 12:00 - 13:30 foglalkozás, 13:30 - 14:00 ebédszünet, 14:30 - 15:30 foglalkozás, 15:30 - 16:00 a gyerekek távozása.

Foglalkoztatóink idén is lelkesen és odaadóan végezték munkájukat, név szerint az első táborban: néptáncot és népzene-t Ráduly Gyopár és Sándor oktatók, kézműves foglalkozásokat Czimbora Izabella, Kiss Zita, Szász Ildikó vezetett, valamint az interaktív hagyományos élősztavas mesemondás foglalkoztatója Bedőházi Beáta volt. A második táborban a foglalkoztatók távolról érkeztek, ezért részben be is költöztek az alapítvány ifjúsági szálláshelyére. Közülük a környezeti nevelés- és ornitológiai foglalkozást Kiss Beáta Réka biológus és Miholcsa Andreea - a marosvásárhelyi Milvus Csoport Egyesület alkalmazottjai, az erdőről és fákról Kádár Tibor-Sándor erdészmérnök beszélt, a kreatív foglalkozásokat pedig Hosszú Zoltán szobrászművész és Péter Jakab Má-

ria képzőművész vezette.

Mivel a hagyományörzés terén már nem tudtunk újat nyújtani a gyerekeknek, gondoltunk, hogy melyik lehet az a terület, amely iránt a gyerekek is érdeklődhetnek, és a tábor ideje alatt játszva tanulhatnak új dolgokat. Négyfalu természeti környezete ideális terepet is szolgáltatott egy ilyen jellegű tábor megszervezéséhez. Az első nap után, amely során a gyerekek ismerkedtek az oktatókkal és a tematikákkal, a foglalkozások a Malom-dombok fákkal is körülvett tisztásán folytatódtak. A szokatlan hőségben a helyszín nemcsak védelmet nyújtott a gyerekeknek, szervezőknek és foglalkoztatóknak egyaránt, hanem ideális lehetőséget nyújtott arra is, hogy a gyerekek az elsajátított anyag alapján kreativitásukat is kipróbálják, megalkossa a természetből ihletődött rajzát, festményét vagy éppen meséjét. Az új tematika, az új helyszín, valamint a szakképzett foglalkoztatók választása telitalálatnak bizonyult, hiszen nemcsak a gyerekek tanultak új dolgokat, hanem a szervezők, illetve a segítő önkéntesek is. Nyilvánvalóan a tábor jellegénél fogva több költséggel járt, mint az előző heti hagyományörző, ám a különböző elnyert pályázatoknak köszönhetően, nevezetesen a Bethlen Gábor Alap, valamint a Communitas Alapítvány kedvezményes árat biztosíthattunk a jelentkezőknek.

Amennyiben számszerűsítjük a két hetet, akkor elmondhatjuk, hogy a táborokban összesen 124 gyerek vett részt, 70 gyerek a hagyományörzőben, 54 a természetbarátban. Őket 11 foglalkoztató oktató, 12 önkéntes, 2 táborvezető és 2 táborvezető aszisztens felügyelte.

A Communitas Alapítvány támogatása jóvoltából az idén is volt tábori csésze, kítűző és az önkénteseknek póló.

A nagy meleg ellenére sikerült két jó hangulatú, gyerekzsíval teli tábort lebonyolítani és a fáradtság ellenére tudjuk, hogy ez egy olyan feladat, amelyet minden évben vállalni kell, mert a magyar közösségnek, a gyerekeknek, szülőknek és közösségnek egyaránt szüksége van rá. Köszönet mindazoknak, akik anyagiakkal, szabadidővel és tudással támogatották a két hetet!

Főtámogatók: Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.; Communitas Alapítvány.

• DR. BENCZE MIHÁLY

HÉTFALUSI NÉPDALCSOKOR SZÉKELYFÖLDÖN

Megízente a rózsám; Meglátogat délután

Megízente a rózsám; Meglátogat délután.

Elmúlt már a délután; Mégsem jött el a rózsám.

//Talán eljön estére, a csillagos felhőre, Én az estét meglestem, mégsem jött el kedvesem.//

Talán eljön hajnalra, a csillagos harmatra.

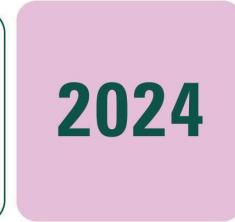
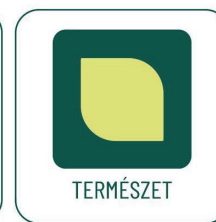
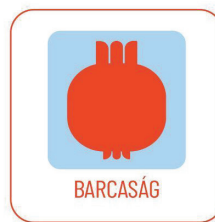
Elmúlt már a hajnal is, Mégsem jött el a hamis.

//Talán eljön estére, a csillagos felhőre, Én az estét meglestem, mégsem jött el kedvesem.//

Majd eljönne valaha, Ha a szívem valaha.

De én ötletet nem várom, Ha eljön is kizárom.

//Talán eljön estére, a csillagos felhőre, Én az estét meglestem, mégsem jött el kedvesem.//

BARCASÁGI NAPKÖZIS GYEREKTÁBOROK

• VERES EMESE GYÖNGYVÉR

ÜNNEPELTEK A KÉZMŰVESEK

Tíz éves a Barcasági Csángó Kézművesek Egyesülete – avagy Quo vadis, Brassó megyei magyarság?

Brassó, Reménység háza, kulturális program: jelenlévő közönség lézengő 20-25 személy vagy, ha éppen nagyon ismert az előadó, kiállító, szerző, akkor a terem megtelik. Brassó, könyvbemutató egyéb helyszínen: legtöbbször alig néhány személy. Négyfaluban sem más a helyzet, tisztelet a kivételnek. Múzeumokba alig megyünk, mert azok nem a miénkek. A Redut Kulturális Központban megrendezett Míves kiállítás elnevezésű vándortárlatra több román tanár és kisdíákja volt kíváncsi, mint a saját magyar közösségünk tagjai, pedig nem csak az ismert barcasági magyar kézművesek állítottak ki. Ezek után talán ne is csodálkozzunk, hogy a Barcasági Csángó Kézművesek Egyesületének nyílt napját – mondhatjuk úgy, hogy bensőséges hangulatban éltük át, hiszen alig tévedt be kíváncsi idegen a türkösi Népi alkotóházba.

A meghirdetett rendezvény kiindulópontja az egyesület megalakulásának tizedik évfordulója volt. Az egyesületi tagok minikiállítás rögtönöztek a munkáikból: Czimbora Izabella szőtteket és hímes használati tárgyakat, újragondolt textíliákat, Szász Ildikó festett porcelánt, Gödri Anna viseleti darabokat és hímezéseket, Pásztori Anna csepeszeket, Gíró-Csabai Csilla mézeskalácsot, Kiss Zita festett tárgyakat, Magdó Gyöngyi táncos szoknyákat és ékszereket, Sipos-Gaudi István ötvösremekeket, köztük a köszöntőt, bogláros övet és hajtűket, Fejér Jolán hajócsipke-ékszereket és írott tojásokat, akárcsak lánya, Malvin is jellegzetes hétfalusi írott tojásainkat és ékszereit, Csukás Károly fafaragványait hozta el a kiállításra. Több kézműves be is mutatta mesterségét, gyerekek és felnőttek egyaránt kézbe vehették az írókat vagy a festőeszközöket. A kézművesek közben örvendtek a találkozásnak, hiszen ilyen kötetlen együttléttel is ritkán adódik. Volt, mit megvitatni, tanácsot kérni, véleményt formálni, eszmét, tapasztalatot cserélni. És közben várni, hátha más is jön, mint egy-egy családtag, aki kíváncsi ugyan, de mégis, a munkákat ismeri, a praktikákat is, olykor a nehézségeket is.

Pedig a nap nagyon jól indult. Czimbora Izabella elnök visszatekintett a kezdetekre, annak a hat embernek az összefogására, amely nyomán ma már 18 tagú egyesületről beszélhe-

tünk. Felsorolta a megvalósításokat, a fontosabb vásárokat, kiállításokat, állomásokat. Megköszönte a támogatókat, jelen esetben Négyfalú Polgármesteri Hivatalának, hogy az elnyert pályázatból meg lehetett valósítani a rendezvényt, illetve köszönetet mondott a partnereknek is, Sipos Emese pályázatírónak, Hlavathy Zsuzsánnának, a Barcasági Csángó Alapítvány elnökének, valamint a Hétfalusi Magyar Ifjúsági Klub jelenlévő tagjainak is a folyamatosan nyújtott segítséget. Kajcsa László evangélikus lelkész kezdő áhítata után egy kötetlen, jó hangulatú beszélgetés vette kezdetét, ahol a néhány háromfalusi érdeklődő megtekintette az alkotóházat, de még ajándékot is hozott: Piroska Anna viseleti és használati darabokkal gazdagította az egyesület egyébként is egyre gyarapodó hétfalusi textíliát.

A nyílt nap a kézművesek közös vacsorájával zárult, amelyet Dombi Orsolya pszichológus interaktív előadása színesített. A fiatalok, jelen esetben a HMIK csapatépítő gyakorlatát, kérdéseit, tapasztalatait bemutatva próbált rávilágítani arra, hogy melyek lehetnek a kézművesek egyesületének kohéziós elemei, mit tanulhat az idősebb generáció akár a fiatalabbaktól, amely eredményesebbé is teheti nemcsak az egyesületi, hanem az egyéni tevékenységet is. Ötletekkel teli és néhány cselekvési terv megfogalmazásával, de mindenek felett tánccal és énekléssel zárult a nap.

Az újabb tíz év pedig máris elkezdődött. Az alkotóműhelyben folytatódik a szövés, olykor egymásnak adják a kilincset a külföldi látogatók, ha egy-egy idegenvezető arra is irányítja csoportját. Az alkotók tovább ötletelnek, kiállításra, nemzetközi vásárookra készülnek, táborokban oktatnak. Az őszi egyesületi csapatépítő kirándulás is körvonalazódik, az Erdélyi Mesterségek Ünnepe is küszöbön. Munka van bőven, de néha egy kicsit több figyelem, érdeklődés sem ártana. A közösség részéről. A szűkebb és tágabb magyar közösségtől. Van, akinek ez is identitást jelent, van, akinek ez is a magyarság záloga. *Tehát merre is tartunk, Brassó megyei magyarság?*

BETHLEN GÁBOR
Alap

HÉTFALU HONLAPJA

www.hetfalu.ro